

การพัฒนาชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร
The Development of Kan Exercise Package for Prathom Suksa 4
Students at Tedsaban 1 Sukawittayakorntungtrongjit School
under Yasothorn Municipality Division of Education

ธีรราช ทองกลาง¹ และมนัส วัฒนไชยยศ²
Teerarach Tonglang¹ and Manat Wattanachaiyot²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาชุดฝึกเป่าแคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 31 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย ด้วยวิธีจับสลาก จากทั้งหมด 5 ห้องเรียน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกเป่าแคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 89.23/86.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. เรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดฝึกเป่าแคน, โรงเรียนเทศบาล

¹ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
65 หมู่ 10 ตำบลปากเรือ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35130 E-mail : little_wing_13@hotmail.com

²รองศาสตราจารย์ ดร.คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา :อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop Kan exercise package for Prathom Suksa 4 Students at Tedsaban 1 Sukawittayakorntungtrongjit School under Yasothorn Municipality Division of Education and 2) to compare the students' learning achievement between before and after learning through the developed exercise package. The sample included thirty-one of Prathom Suksa 4. The research instruments involved 1) lesson plan, and 2) achievement test. Data were statistically analyzed in percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows:

1. The efficiency (E_1/E_2) of Kan exercise package for Prathom Suksa 4 Students at Tedsaban 1 Sukawittayakorntungtrongjit School under Yasothorn Municipality Division of Education measured 89.23/86.66 which was higher than the specified criteria 80/80.
2. After learning through the developed Kan exercise package, the students' learning achievement was higher than that before the experiment at significance level .01.

Keywords: The Development of Kan Exercise Package, Tedsaban School

บทนำ

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เกิดขึ้นและอยู่กับมนุษย์มานาน ความรู้ทางดนตรีแต่เดิมถ่ายทอดกันแบบปากต่อปาก ตัวต่อตัว ทำให้ไม่แพร่หลายนักและอยู่ในวงจำกัดทำให้สิ่งดีๆทางดนตรีลดน้อยลง ต่อมาความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาได้เปิดกว้างขึ้นและมีการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษารวมทั้งจัดทำหลักสูตรใช้สอนในโรงเรียนอย่างแพร่หลายซึ่งทำให้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เปิดโอกาสให้มีการเรียนการสอนเต็มตามศักยภาพของนักเรียน ดนตรีนับให้ทั้งความรู้ความบันเทิงเป็นเครื่องผ่อนคลายร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สร้างสังคม สร้างสติปัญญา เสริมบุคลิก และเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจมนุษย์ให้เป็นคนละเอียดอ่อน มีสมาธิในการทำงานได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 167)

ปรัชญาและแนวคิดของการศึกษาดนตรียุคใหม่ เด็กไทยทุกคนต้องได้เรียนได้เล่นและรักดนตรี โดยถือว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่มีความผูกพันกับชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่เกิดจนดับสลายไปจากโลก ดนตรีเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจจึงต้องให้เด็กรักดนตรี การที่เด็กจะรักดนตรีได้ เด็กก็ต้องได้เรียน ได้เล่น และรักดนตรี ความรักจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องมีความผูกพันที่จะเรียนรู้และเล่นดนตรี หากเด็กไทยได้รับการเรียนรู้และได้เล่นดนตรี ก็จะทำให้ เกิดการเรียนรู้ อย่างรวดเร็ว เกิดความคิดสร้างสรรค์ในขั้นสูง การพัฒนาสมองเด็กโดยผ่านกิจกรรมดนตรีจึงเป็นการวางพื้นฐาน ที่จะเจริญเติบโตไปในอนาคต เด็กจะเป็นผู้ที่มีความคิดฉับไวในการแก้ปัญหาเพราะดนตรีช่วยพัฒนาความฉลาด เด็กเหล่านี้จะเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมมีความประณีต มีเสน่ห์ มีความงามอยู่ในตัว (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 167)

โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร กำหนดให้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ เปิดสอนวิชาดนตรีพื้นบ้าน เรื่องการเป่าแคนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อปลูกฝัง ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยทางด้านดนตรีพื้นบ้านอีสาน ส่งเสริมความเป็นผู้มีสุนทรียภาพ ปูพื้นฐาน ทางด้านดนตรีพื้นบ้านแก่นักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัดของตนเองและพัฒนาตนด้านร่างกาย สมอง จิตใจ อารมณ์ สังคม ดนตรีสามารถช่วยสร้างพัฒนาคุณภาพคน เพื่อให้นักเรียนออกไปพัฒนาคุณภาพของชาติ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของโรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากร ตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำซึ่งผู้วิจัยได้ประเมินจาก สมุดบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียน (ปพ.5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2555 นักเรียน มีความสามารถในการเป่าแคนอยู่ในระดับปรับปรุง โรงเรียนขาดบุคลากรทางด้านดนตรี ที่มีความรู้ความเข้าใจ ในการเป่าแคน และมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีน้อย รวมไปถึงเอกสารคู่มือหนังสือแบบฝึกทักษะ ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนนั้นยังมีน้อยไม่เพียงพอ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะพัฒนาชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร เพื่อช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม นักเรียนสามารถเป่าแคนได้ นักเรียนมีสื่อการเรียนที่น่าสนใจและเป็น แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากร ตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัด กองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 206 คน
2. ตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัด กองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธรเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 31 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่าง ง่าย (Simple Random Sampling)
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย วันที่ 6 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 จำนวน 16 ชั่วโมง
4. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนด้วยชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพ ของชุดฝึกเป่าแคนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากร ตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธรเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการของวงจรเดมิง(Deming Cycle: PDCA) ที่เป็นการปรับปรุงงานแบบต่อเนื่อง ประกอบไปด้วย 1) PLAN เป็นการวางแผน 2) DO เป็นการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้วางไว้ 3) CHECK ตรวจสอบ การทำงานที่ได้ทำไปแล้ว 4) ACTION เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึก เป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองยโสธร จำนวน 8 ชุด 1 เล่ม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ทดสอบกับ นักเรียนตัวอย่าง

การสร้างและวิธีหาคุณภาพของชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร มีดังนี้

1. ศึกษาหลักการ วิธีการ หลักทฤษฎี วิธีการสร้างชุดฝึกเป่าแคน
2. ดำเนินการสร้างชุดฝึกเป่าแคน โดยเขียนเนื้อหาของชุดฝึก ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ตั้งไว้ โดยแต่ละเนื้อหาจะประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับนักเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน กระดาษคำตอบ ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบหลังเรียน กระดาษคำตอบ ซึ่งได้แบ่งเนื้อหาเป็น 8 เรื่อง ใช้เวลาเรียนเรื่องละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
3. นำชุดฝึกเป่าแคนที่สร้างขึ้น ทั้ง 8 ชุด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบประเมิน 1) รูปเล่ม 2) การจัดหน้า 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) เนื้อหา 5) แนวการเขียน 6) ภาษา และ 7) การวัดและประเมินผล
4. ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของ Likert เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 72)
5. นำแบบประเมิน ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าเฉลี่ย ว่าชุดฝึกเป่าแคนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่มากน้อยเพียงใด
6. นำชุดฝึกเป่าแคนที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว มาปรับปรุงตามคำแนะนำ จากนั้นนำชุดฝึกเป่าแคนไปทดลองกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง ขั้นทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-One Testing) $\bar{X} = 51$, $SD = 2.6$ ขั้นทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) $\bar{X} = 67.9$, $SD = 3.78$ และการทดลองภาคสนาม (Field Testing) $\bar{X} = 68.1$, $SD = 3.97$ ดูความเหมาะสมของการใช้ภาษา เวลาและเนื้อหา เพื่อนำชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงอีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นชุดฝึกเป่าแคนฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต 15 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 89.23/86.66
2. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ที่เรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง $\bar{X} = 26$, $SD = 1.29$ ก่อนเรียน $\bar{X} = 17.80$, $SD = 1.68$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากร ตั้งตรงจิต สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร จากการนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มตัวอย่าง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 89.23/86.66 หมายความว่า ผู้เรียนทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคนทั้ง 8 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.23 และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ผลการทดสอบดังกล่าวสามารถอธิบายได้โดยหลักวงจรคุณภาพ (เทวินทร์ ประสิทธิ์เสรีฐ 2553 : 1) (Deming Cycle : PDCA) วงจรเดิมจึงใช้หลักการปรับปรุงงานแบบต่อเนื่อง

กล่าวคือ ทุกกระบวนการของการพัฒนาชุดฝึก ตั้งแต่การร่างชุดฝึก การนำชุดฝึกไปใช้ การประเมินชุดฝึกและการปรับแก้อยู่ภายใต้การควบคุมคุณภาพจากผู้วิจัย เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนมีเนื้อหาและสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยของ มาริษา คำจิตร (2553 : 72) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ซึ่งมีการพัฒนาชุดฝึกโดยใช้กระบวนการ(PDCA) PLAN กำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์ ศึกษาทฤษฎี วิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรม DO การสร้างชุดฝึกให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ CHECK ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมินความสอดคล้อง และความเหมาะสมของชุดฝึก ACTION ปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้ชุดฝึกกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกใช้ชุดฝึกกับผู้เรียนกลุ่มย่อยเมื่อทดลองเสร็จนำชุดฝึกปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง หลังจากนั้นใช้ชุดฝึกทดลองกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและพิจารณาผลตามเกณฑ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมณี เจริญวงศ์ (2554 : 127) ได้พัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การเป่าโหวด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการ PDCA สามารถช่วยให้ชุดฝึกมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและทำให้ผู้เรียนที่ใช้ชุดฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิต สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ที่เรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนด้วยชุดฝึกเป่าแคน เหตุผลที่ทำให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ศึกษาได้สร้างชุดฝึกเป่าแคนที่มีกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ชุดฝึกมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่าจะฝึกด้านใด เนื่องจากผู้ศึกษาได้สังเกตพบปัญหาของผู้เรียนที่มีความยากที่จะเข้าใจในการใช้ลม การเคาะจังหวะและการอ่านโน้ตในการเรียนเป่าแคน ผู้ศึกษาจึงได้สร้างชุดฝึกที่ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายใช้เวลาเหมาะสมกับการใช้ชุดฝึกในแต่ละชุด ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ตามชุดฝึกในแต่ละชุดฝึก ซึ่งมีแบบฝึกหัดในการอ่านโน้ต การเคาะจังหวะ การกำหนดการใช้ลมในการเป่าแคนในแต่ละตัวโน้ตของแบบฝึกอย่างละเอียดทำให้สามารถช่วยย่นระยะเวลาในการฝึกของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติเร็วขึ้น จากนั้นก็ได้ทำการวัดผลประเมินผลตามจุดประสงค์ของแต่ละชุดฝึกทั้งทำให้ชุดฝึกมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังมีภาพประกอบการเรียนรู้ที่สื่อความหมายและภาพประกอบต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน ทำให้การฝึกของผู้เรียนพัฒนาได้เร็วขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชันธชัย มหาโพธิ์ (2535 : 25) กล่าวว่า หลักการในการสร้างชุดฝึกให้มีประสิทธิภาพนั้น มีหลายประการชุดฝึกต้องมีรูปแบบที่มุ่งใจ และเป็นไปตามลำดับ

ความยากง่าย เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจทำ มีจุดมุ่งหมายว่าจะฝึกด้านใด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ชูตฝึกต้องมีความถูกต้องในการใช้ ผู้เรียนทำชูตฝึกทุกครั้งต้องให้เหมาะสมกับเวลาเหมาะสมกับความสนใจ ควรทำชูตฝึกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้กว้างขวาง และทนทานพอสมควรและยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Pavlov (จิราภา เต็งไตรรัตน์ 2551 : 123) การเรียนรู้เกิดขึ้นเพราะความใกล้ชิดและการฝึกหัดโดยการนำสิ่งเร้า ที่มีลักษณะเป็นกลาง คือไม่สามารถทำให้เกิดการตอบสนอง ได้มาเป็น Conditioned Stimulus (CS) โดยนำมาควบคู่กับ สิ่งเร้า ที่ทำให้เกิดการตอบสนอง โดยอัตโนมัติ ในเวลาใกล้เคียงกันและทำซ้ำ ๆ ในที่สุดสิ่งเร้าที่เป็นกลาง จะทำให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนอง ในช่วงที่ทำให้เกิดการตอบสนองต่อสิ่งเร้า อีกทั้งชูตฝึกเป่าแคนที่สร้างขึ้นได้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ พัฒนาตามหลักการสร้างชูตฝึกเป่าแคนและผ่านการวิเคราะห์และตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาจุดบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และได้มีการทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างถึง 3 ครั้ง เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยผลการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ แก้วศิริ (2552 : 121) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชูตฝึก เรื่องการเป่าแคน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผลการวิจัยพบว่า ชูตฝึกมีประสิทธิภาพ 86.02/84.01 ซึ่งมีกระบวนการในการใช้ชูตฝึกการอ่านโน้ต การเคาะจังหวะ การใช้ลมเป่าแคนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งฤทัย ธรรมธาดา (2553 : 134) ได้พัฒนาชูตฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการเป่าแคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าชูตฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ 88.07/84.67 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีกระบวนการในใช้ชูตฝึกการอ่านโน้ต การเคาะจังหวะ และการกำหนดการใช้ลมในการเป่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรศึกษาการใช้คู่มือในการสอนให้เข้าใจและศึกษารายละเอียดของคู่มือครู ก่อนนำชูตฝึกเป่าแคนไปประยุกต์ใช้งานจริง

1.2 ครูผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนและวิธีการใช้ชูตฝึกเป่าแคน ให้ชัดเจน เพื่อผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 นำชูตฝึกเป่าแคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิตสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมือง ยโสธร ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับผู้เรียนโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อหาข้อสรุปผลการศึกษาค้นคว้าให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนด้วยชูตฝึกเป่าแคนที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น กับวิธีการสอนแบบอื่น เช่น การสอนโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

บรรณานุกรม

เกษมณี เจริญวงศ์. การพัฒนาชูตฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการเป่าโหวด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2554.

จันทร์ชัย มหาโพธิ์. การพัฒนาชูตฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2535,

จิราภา เต็งไตรรัตน์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

เทวินทร์ ประสิทธิ์เสรีรัฐ. หลักการทำงานตามวงจรเดมมิง (The Deming Cycle) PDCA. (ออนไลน์) 2553 (อ้างเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2559). จาก: <http://www.cgpcenter.com/generalknowledges/pdca/pdca.html>

นิพนธ์ แก้วศิริ. การสร้างชุดฝึก เรื่องการเป่าแคน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2552.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2545.

มาริษา คำจิตร. การพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2553.

รุ่งฤทัย ธรรมธาดา. การพัฒนาชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการเป่าแคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง

สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2551.